

บทที่ 6

สรุปผลวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

ผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาครั้งนี้ พอสรุปได้ ดังนี้

1. อัตราการสูบบุหรี่

อัตราการสูบบุหรี่เฉลี่ยของนิสิตชายในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คิดเป็นร้อยละ

15.1 ของนิสิตชาย และเมื่อวิเคราะห์ต่อไปในแง่มุมต่างๆ จะพบว่า นิสิตชายที่มีกลุ่มอายุระหว่าง 20-24 ปี มีอัตราการสูบบุหรี่สูงที่สุดคิดเป็นร้อยละ 18.2 ของนิสิตชายทั้งหมด

เมื่อพิจารณาตามคณะต่าง ๆ ที่นิสิตเรียนอยู่ พบว่านิสิตซึ่งอยู่สายศิลป์หรือสังคมศาสตร์ มีอัตราการสูบบุหรี่สูงกว่าอัตราการสูบบุหรี่เฉลี่ย และนิสิตสายวิทยาศาสตร์มีอัตราการสูบบุหรี่น้อยกว่าอัตราการสูบบุหรี่เฉลี่ย มีนิสิตคณะนิเทศศาสตร์ รัฐศาสตร์ และครุศาสตร์ มีอัตราการสูบบุหรี่สูงสุดสามอันดับแรกคิดเป็นร้อยละ 30.7, 28.2, 27.3 ตามลำดับ ส่วนนิสิตคณะแพทยศาสตร์ และ เกษศาสตร์ มีอัตราการสูบบุหรี่น้อยกว่าทุกคณะคิดเป็นร้อยละ 8.3 และ 7.6 ตามลำดับ อัตราการสูบบุหรี่ของนิสิตชายสูงขึ้นตามชั้นปี

อัตราการสูบบุหรี่ของนิสิตชายสูงกว่าหากบิดามารดาหย่า หรือแยกกันอยู่ คิดเป็นร้อยละ 19.0 และ 17.2 เมื่อเทียบกับบิดามารดาอยู่รวมกัน

อัตราการสูบบุหรี่สูงขึ้น เมื่อนิสิตอาศัยอยู่ในหอพัก (ร้อยละ 17.5) และสูงอย่างมากหากอาศัยอยู่ในวัด (ร้อยละ 41.7)

นิสิตที่ทำงานนอกเวลาจะมีอัตราการสูบบุหรี่สูงมากคิดเป็นร้อยละ 34.6

นอกจากนั้นยังพบว่าอัตราการสูบบุหรี่สูงกว่าอัตราการสูบบุหรี่เฉลี่ย ในกลุ่มนิสิตซึ่งระบุว่าค่าใช้จ่ายไม่เพียงพอ (ร้อยละ 26.3) นิสิตซึ่งมีรถขับมาเองมีอัตราการสูบบุหรี่สูงกว่านิสิตที่ทั่วไปคิดเป็นร้อยละ 22.5

2. ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมการสูบบุหรี่

ผลการศึกษาเกี่ยวกับความรู้ ทัศนคติ จะพบว่านิสิตที่สูบบุหรี่จะมีความรู้เกี่ยวกับ

4 โรค ที่พบบ่อยในการสูบบุหรี่ ได้แก่ โรคหลอดลมอักเสบ ถุงลมโป่งพอง มะเร็งปอด และโรคเส้นเลือดหัวใจตีบตัน น้อยกว่าผู้ไม่สูบบุหรี่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < .01$) เช่นเดียวกับความรู้เกี่ยวกับ ปริมาณการสูบบุหรี่ ระยะเวลาที่สูบบุหรี่ โอกาสเป็นมะเร็งปอด และผลกระทบของควันบุหรี่ต่อเด็กในบ้าน จะพบว่าผู้ที่สูบบุหรี่มีความรู้เกี่ยวกับความรุนแรงของโรคน้อยกว่าผู้ไม่สูบบุหรี่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < .01$)

ผลการประเมินด้านทัศนคติ พบว่านิสิตกลุ่มที่สูบบุหรี่มีคะแนนทัศนคติที่ผิด หรือทัศนคติในทางลบมากกว่านิสิตไม่สูบบุหรี่อย่างชัดเจนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < .01$) เช่น สูบบุหรี่เล็กน้อยไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ บุหรี่ช่วยลดเครียด สูบบุหรี่ในที่สาธารณะเป็นสิทธิส่วนบุคคล และการสูบบุหรี่ช่วยให้เข้าสังคมได้ง่าย และผู้สูบบุหรี่มีทัศนคติในทางบวกน้อยกว่าผู้ไม่สูบบุหรี่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < .01$) เช่น ความกลัวต่ออันตรายต่อสุขภาพจากการสูบบุหรี่ ภาว่นำราคาขายต่อผู้อื่น ผลร้ายต่อคนข้างเคียงที่ได้รับควัน และการมีกลิ่นตัว เป็นที่น่ารังเกียจ

จากผลการศึกษาพบว่านิสิตชายที่สูบบุหรี่มีพฤติกรรม การสูบบุหรี่ทุกวันร้อยละ 39.3 และสูบน้อยถึงร้อยละ 20.4 โดยที่ปริมาณการสูบบุหรี่มากกว่าสิบมวนต่อวัน ถึงร้อยละ 35.4 และจำนวนการสูบน้อยกว่า 10 มวนร้อยละ 64.6 ซึ่งร้อยละ 78.3ซื้อบุหรี่สูบเอง นิสิตนิยมการสูบบุหรี่ต่างประเทศมากกว่าของในประเทศคิดเป็นร้อยละ 54.4 นิสิตเริ่มสูบบุหรี่เมื่อเรียนอยู่มัธยมปลายร้อยละ 38.6 และเริ่มสูบเมื่ออยู่ระดับอุดมศึกษา ร้อยละ 42.1 และร้อยละ 55.6 มีบุคคลในครอบครัวสูบบุหรี่

3. สาเหตุของการเริ่มสูบ และเลิกสูบ

สาเหตุสำคัญที่ทำให้ นิสิตเริ่มสูบบุหรี่ 4 ประการ ได้แก่ ต้องการทดลองหรือเรียนรู้ (ร้อยละ 33.0) ดับทุกข์ (ร้อยละ 17.3) นอนดึก (ร้อยละ 12.5) และช่วยเข้าสังคม (ร้อยละ 10.4)

สาเหตุสำคัญที่ทำให้ นิสิตสูบบุหรี่ภายในประเทศสองประการ ได้แก่ หาซื้อง่าย และราคาถูก คิดเป็นร้อยละ 21.7 และ 20.5 ตามลำดับ

นิสิตที่สูบบุหรี่เคยเลิกสูบและกลับมาสูบอีกมีร้อยละ 60.2 เหตุผลที่กลับมาสูบอีก ได้แก่ เพื่อดับทุกข์/ความกลัดกลุ้มใจ ร้อยละ 27.7 หงุดหงิดเมื่อไม่ได้สูบ (ร้อยละ 26.8) นอนดึก (ร้อยละ 13.7) ส่วนสาเหตุผู้ที่สูบบุหรี่ไม่คิดจะเลิกสูบบุหรี่ร้อยละ 14.4 ก็เพื่อช่วยดับทุกข์/ความกลัดกลุ้มใจ และว่างไม่มีอะไรทำ

สำหรับผู้ป่วยไม่สูบบุหรี่ ในอดีตเคยสูบบุหรี่มีร้อยละ 10.6 โดยเลิกสูบบวมามากกว่า 1 ปี ร้อยละ 62.1 และร้อยละ 33.2 กล่าวว่าจะสูบบ้าง สาเหตุที่เลิกสูบบ้างให้เหตุผลว่า เพราะกลัวอันตราย (ร้อยละ 30.1) และสิ้นเปลือง (ร้อยละ 10.8)

ส่วนผู้ป่วยที่ไม่สูบบุหรี่นั้น พบว่าเคยสูบบุหรี่มาแล้วในอดีตร้อยละ 10.6 โดยเลิกสูบบวมามากกว่า 1 ปี ถึงร้อยละ 62.1 ซึ่งมีร้อยละ 33.2 กล่าวว่าจะสูบบ้าง ผู้ที่เลิกสูบบุหรี่ให้เหตุผลว่า กลัวอันตราย (ร้อยละ 30.1) สิ้นเปลือง (ร้อยละ 10.8) สำหรับผู้ที่ไม่เคยสูบบุหรี่เลยมีเหตุผลสำคัญ คือ ไม้เนื้อขากลอง (ร้อยละ 37.0) และกลัวอันตราย (ร้อยละ 26.7)

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากผลการวิจัย ได้ปรากฏแล้วว่าอัตราการสูบบุหรี่ของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เท่ากับ ร้อยละ 15.1 ซึ่งนับว่าเป็นอัตราปานกลาง เมื่อ เปรียบเทียบกับอัตราการสูบบุหรี่ ของต่างประเทศ ที่อยู่ในระดับเดียวกัน โอกาสการสูบบุหรี่ของนิสิตในวัยนี้ ช่วงอายุ 20-24 ปี เป็นช่วงที่มีการสูบบุหรี่มาก และเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จึงน่าที่ตองนำมาพิจารณาต่อไป ดังนั้นผลสรุปของการวิจัยครั้งนี้ น่าจะนำไปใช้ในการวางแผนในการควบคุม หรือป้องกันการสูบบุหรี่ของกลุ่มนิสิต นักศึกษา เยาวชนได้ ซึ่งเป็นหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐบาล และเอกชนที่รับผิดชอบต่อเยาวชน จะต้องร่วมมือในการรณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่ จึงขอเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

1. สถานการศึกษาทุกแห่งควรจัดให้มีการให้สุขศึกษา นิเทศการ มีเอกสาร แจก ให้ความรู้โดยตระหนักถึง

- โทษของการสูบบุหรี่ต่อสุขภาพอนามัย
- ภัยทางด้านเศรษฐกิจ ความสูญเสียอันเกิดจากการสูบบุหรี่
- ภัยทางด้านสังคม ผลกระทบต่อคนข้างเคียง เด็ก สตรีมีครรภ์

การให้ความรู้เพียงอย่างเดียวยังไม่เพียงพอ ควรร่วมมือกันต่อต้านผู้สูบบุหรี่ โดยใช้มาตรการที่นุ่มนวล ซึ่งย่อมบังเกิดผลมากกว่า

2. ใช้มาตรการเด็ดขาดในสถานที่ที่เกี่ยวกับการศึกษา โรงพยาบาลห้ามการจำหน่าย และสูบบุหรี่

3. นิสิตชายส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยกับการสูบบุหรี่ จึงควรมีการส่งเสริมทัศนคติที่ติดต่อการไม่สูบบุหรี่ในมหาวิทยาลัย และช่วยกันรณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่ต่อไปอย่างต่อเนื่อง

4. ครู อาจารย์ บิดา มารดาไม่ควรสูบบุหรี่ให้เด็กเห็นเป็นตัวอย่าง จากความรู้ที่ได้รับ ทำให้ นิสิต เข้าใจเกี่ยวกับอันตรายจากการสูบบุหรี่ ดังนั้นย่อม เป็นประสพการณ์ต่อนิสิตได้ว่าจะกำหนดความคิดเห็นของตนเองได้ และกำหนดบุคลลิกภาพเกี่ยวกับการสูบบุหรี่ หรือไม่สูบบุหรี่ได้ด้วย

5. หน่วยงานหรือชมรมต่าง ๆ ที่ทำงานเกี่ยวข้องกับสุขภาพไม่ว่าภาครัฐบาลหรือเอกชน ควรมีจิตสำนึกถึงเรื่องการรณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่ และถือ เป็นหน้าที่ที่พึงปฏิบัติอีกหน้าที่หนึ่งด้วย ซึ่งจะ เป็นส่วนช่วยสังคม ให้มีการป้องกันมากขึ้น มิใช่ถือ เป็นหน้าที่ของกระทรวงสาธารณสุขเท่านั้น กระทรวงอื่น ๆ ควรได้มีส่วนร่วมในการแก้ไข และป้องกันด้วย

6. รัฐบาลควรจัดสรรงบประมาณ สำหรับกิจกรรมต่อต้านบุหรี่ เพื่อให้การทำงาน เป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

7. จากผลการวิจัยปรากฏว่า นิสิตชายทั้งหมดส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยกับการที่รัฐบาลอนุญาตให้ขายบุหรี่ต่างประเทศ เข้ามาจำหน่ายในประเทศไทย แต่ นิสิตชายที่สูบบุหรี่กว่าครึ่งนิยมสูบบุหรี่ต่างประเทศ ดังนั้นรัฐบาลควรมีมาตรการหรือนโยบาย เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวใหม่ ทั้งนี้โดยคำนึงถึงสุขภาพของประชาชนเป็นหลัก

8. ควรมีการจัดตั้งชมรม หรือโครงการพิทักษ์สิ่งแวดล้อมอันเกิดจากควันของบุหรี่ ตลอดจนช่วยกันปกป้องสิทธิของตนเอง ในการได้รับอากาศบริสุทธิ์โดยเฉพาะ เด็ก และสตรีมีครรภ์

9. ควรได้มีการศึกษาวิจัย เช่นนี้ ในสถานศึกษาอื่นๆ บ้าง

10. ควรได้มีการศึกษาวิจัยปัจจัยที่ชักนำให้นิสิตสูบบุหรี่ ทั้งนี้ เนื่องจากผลการวิจัยที่น่าเสนาอนี้ แสดงให้เห็นว่า นิสิตชายมีความรู้เกี่ยวกับบุหรี่ เป็นเหตุสำคัญ ที่ทำให้เกิดโรคทั้ง 4 โรคแล้ว แต่ก็ยังสูบ